

Statut

„Polskiego Związku Kulturalno-
Oświatowego w powiecie
czesko-cieszyńskim“

1947

KD I 1966

KD 1966

K 253/01

1,00

Statut

„Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w powiecie czesko-cieszyńskim“

§. 1 Nazwa, siedziba, zakres działania, rok administracyjny i tytułowanie członków.

Związek nosi nazwę: „Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w powiecie czesko-cieszyńskim”. w skrócie PZKO. Związek rozwija swoją działalność na całym terytorium powiatu Český Těšín. Siedzibą związku jest Český Těšín. Jest związkiem niepolitycznym. Językiem obrad jest język polski. Członkowie tytułują się wzajemnie: obywatelu, obywatelko.

§ 2. Cel związku.

Celem związku jest:

a) skupianie wszystkich zwolenników postępowej kultury i oświaty z szeregów obywateli narodowości polskiej bez względu na przynależność polityczną, wyznaniową lub stanową:

b) wychowywanie ludu polskiego w duchu wzajemności słowiańskiej, zwłaszcza z bratnimi narodami czeskim i słowackim;

c) obrona interesów narodowościowych, kulturalnych i socjalnych ludu polskiego;

d) oddziaływanie na obywateli narodowości polskiej w sensie spełniania zadań gospodarczych, ustanowionych przez rząd, np. spełnianie planu dwuletniego itp.;

e) pomaganie pod względem finansowym, organizacyjnym i moralnym przy pokonywaniu trudności związanych z wychowaniem, szkoleniem i socjalnym zabezpieczeniem polskiej młodzieży i dorosłych;

f) dopomaganie do wszechstronnego rozwoju kulturalnego ludności polskiej.

§ 3. Środki do osiągnięcia celu.

1. Urządzanie odczytów kulturalno-oświatowych, wieczorków dyskusyjnych, przedstawień teatralnych, ekskursji, wycieczek (również za granicę).

2. Pielęgnowanie śpiewu, muzyki, gier szachowych i innych gier towarzyskich.

3. Odbywanie zgromadzeń, narad i kursów oraz tworzenie kółek samokształcenia.

4. Wydawanie czasopism i publikacji, odpowiadających działalności i celowi związku, tworzenie bibliotek, czytelni, własnej drukarni, prowadzenie księgarni i urządzanie wystaw z dziedziny kultury, sztuki i życia gospodarczego.

5. Zakładanie i prowadzenie domów ludowych z przedsiębiorstwami restauracyjnymi, schronisk i chat górskich, domów wypoczynkowych, urządzenie parków i boisk.

6. Uprawianie wszelkiego rodzaju sportów, turystyki i wychowania fizycznego w sekcjach kół miejscowych, ewentualnie i z własnymi nazwami w ramach ogólnopolskich organizacyj sportowych, turystycznych i wychowania fizycznego.

7. Urządzanie koncertów, akademii, wycieczek, festynów, balów i zabaw tanecznych.

8. Podawanie na właściwe miejsca wniosków na utworzenie lub udoskonalenie istniejących urządzeń kulturalnych i socjalnych dla polskiej młodzieży i ludu.

9. Współpraca z innymi organizacjami słowiańskimi o podobnym charakterze.

10. Zakładanie i prowadzenie porad prawnych, udzielających członkom bezpłatnej porady prawnej.

§ 4. Majątek i źródła dochodów związku.

Związek ma prawo posiadać majątek nieruchomości i ruchomy, przyjmować dary i zapisy. Swoje środki finansowe i rzeczowe związek uzyskuje:

- a) z wkładek członkowskich i wpisowego, których wysokość ustala walne zebranie,
- b) z zapomóg i okazyjnych zbiorów,
- c) z zysków związkowych majątków i przedsiębiorstw.

§ 5. Członkowsstwo.

Rozróżnia się członkowsstwo:

- a) czynne,
- b) wspierające,
- c) honorowe.

Członkiem czynnym związku według odstępu a) może być każdy obywatel narodowości polskiej, moralnie nienaganny, państwowo pewny i lojalny wobec CzSR. Członkiem wspierającym staje się członek, który wpłaca conajmniej dziesięciokrotnie wyższą wkładkę ustanowionej dla czynnych członków wkładki. Członków czynnych i wspierających przyjmuje zarząd koła miejscowego. Odrzucony obywatel ma prawo odwołać się do walnego zebrania koła miejscowego, a od jego decyzji do zarządu powiatowego, który rozstrzygnie z ważnością ostateczną.

Członkiem honorowym może się stać znaczniejsza osobistość na wniosek członka lub koła miejscowego po zatwierdzeniu przez zjazd powiatowy większością dwóch trzecich głosów.

§ 6. Obowiązki członków.

Członkowie są zobowiązani:

- a) działać i postępować według statutu związku,
- b) przestrzegać i czynnie popierać oraz spełniać zadania związku, do czego zobowiązuje ich bezwarunkowo członkowsstwo w związku,
- c) regularnie płacić wkładki członkowskie, wpisowe lub inne opłaty.

Członkowie honorowi nie płacą wkładek.

§ 7. Prawa członków.

Członkom przysługuje prawo:

- a) branie udziału we wszystkich przedsięwzięciach związku,
- b) branie udziału w naradach, zebraniach członkowskich i walnych zebraniach związku,
- c) stawiania wniosków, głosowania, obieralności do zarządu miejscowego względnie powiatowego lub jako delegat na zjazd powiatowy,
- d) używania wszelkich urządzeń i środków związku, oraz korzystania ze wszelkich udogodnień, jakie daje członkostwo związku.

§ 8. Strata członkostwa.

Członkostwo związku traci się wskutek:

- a) dobrowolnego wystąpienia,
- b) niewpłacania wkładek przez okres ponad trzy miesiące,
- c) wykluczenia, które uchwała zarząd koła miejscowego większością dwóch trzecich głosów.

Powodem wykluczenia może być:

- a) działanie na szkodę interesów i dążeń związku,
- b) niehonorowe postępowanie w związkowym i prywatnym życiu,
- c) naruszenie statutu związku,
- d) działalność antypaństwowa.

Zarząd koła miejscowego powinien zawiadomić członka o jego wykluczeniu pisemnie. Członek może się odwołać przeciw wykluczeniu do walnego

zebrania koła miejscowego, od jego decyzji do zjazdu związku, a w końcu do sądu honorowego koła miejscowego według § 18. Odwołanie jednak nie działa odraczająco. Członek, który wystąpił lub został wykluczony, nie może rościć sobie do związku z tytułu członkostwa żadnych pretensji i jest zobowiązany zwrócić związkowi do 14-tu dni po wygaśnięciu członkostwa powierzony mu czasowo majątek związku jak również legitymację związkową.

§ 9. Koła miejscowe i ich ukonstytuowanie.

Koło miejscowe może być utworzone podług potrzeb miejscowych po wyrażeniu zgody ze strony powiatowego zarządu PZKO. Jeżeli którekolwiek koło miejscowe nie rozwija działalności lub rozwija działalność szkodzącą interesom ogółu, ma związek główny prawo rozwiązać koło miejscowe. Koła miejscowe są związkami filialnymi z własnymi statutami.

§ 10. Zarząd związkiem.

Głównym związkiem zarządzają:

- a) zjazd powiatowy delegatów kół miejscowych (w skrócie: zjazd powiatowy),
- b) zarząd powiatowy.

§ 11. Zjazd powiatowy.

Zjazd powiatowy jest najwyższym organem związku. Przysługuje mu:

- a) wybierać członków honorowych,

b) wyznaczać kierunek działalności związku w ramach obowiązującego statutu,

c) oceniać i zatwierdzać działalność i sprawozdania wszystkich organów związku,

d) zatwierdzać program zjazdu powiatowego i jego porządek obrad,

e) ustalać wysokość wkładek członkowskich i innych opłat związkowych,

f) uchylać zmiany statutu związku,

g) decydować o zawieszeniu działalności pojedynczych kół miejscowych, o ile zawieszenie działalności uchwalił zarząd powiatowy,

h) uchylać rozwiązanie związku,

ch) załatwiać odwołania wykluczonych członków związku,

i) wybierać zarząd powiatowy w liczbie 10—15 członków,

j) wybierać 2 powiatowych rewizorów rachunkowych,

k) wybierać sąd honorowy w liczbie 5-ciu członków, którego regulamin obrad ustala zarząd powiatowy.

Zjazd powiatowy odbywa się według potrzeby, jednak conajmniej raz w roku po przeprowadzeniu wyborów organów kół miejscowych. Termin zjazdu ogłasza się pisemnie conajmniej trzy tygodnie przed tym wszystkim kołom miejscowym. Powiatowy zjazd może zostać zwołany, jeżeli tego zażąda najmniej jedna trzecia wszystkich kół miejscowych. W zjeździe wezmą udział z pełnym prawem

mi wysłani delegaci kół miejscowych, członkowie zarządu powiatowego i rewizorzy powiatowi. Delegatów na zjazd powiatowy wybiera walne zebranie koła miejscowego. Zjazd jest zdolny do powzięcia uchwał z każdą ilością uczestników. Podejmuje uchwały zwykłą większością głosów; jedynie odnośnie wyboru członka honorowego, zmiany statutu i uchwały rozwiązania związku jest wymagana przynajmniej większość dwóch trzecich.

§ 12. Zarząd powiatowy.

Zarząd powiatowy składa się z 10—15 członków wybranych przez zjazd powiatowy. Zarząd powiatowy na pierwsze zebranie zwoła jego fizycznie najstarszy członek, który przewodniczy zebraniu aż do wyboru prezesa. Zarząd powiatowy wybiera ze swego grona: prezesa, dwóch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i według potrzeby dalszych funkcjonariuszy.

Zarząd powiatowy sprawuje zarząd związkiem z wyjątkiem tych spraw, które statut niniejszy zastrzega innym organom związku.

§ 13. Zarząd koła miejscowego.

Kołem miejscowym zarządzają:

- a) walne zebranie,
- b) zarząd koła miejscowego.

§ 14. Walne zebranie koła miejscowego.

1. Walne zebranie rozróżnia się zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne walne zebranie koła miejscowego

zwołuje raz w roku z początkiem bieżącego roku administracyjnego zarząd koła miejscowego.

3. Nadzwyczajne walne zebranie musi być zwołane o ile zażąda tego pisemnie $\frac{2}{3}$ wszystkich członków i o ile w żądaniu tym jest podany przedmiot obrad na nadzwyczajne walne zebranie, które musi zostać przez zarząd zwołane do 4 tygodni od dnia podania żądania. Nadzwyczajne walne zebranie może też być zwołane przez zarząd na skutek jego uchwały, lub też na wniosek rewizorów.

4. Termin i miejsce odbycia zwyczajnego i nadzwyczajnego walnego zebrania musi być oznajmiony członkom najmniej w dwa tygodnie przed tym w organie związkowym lub innym czasopiśmie. Specjalnego zawiadomienia o odbyciu się walnego zebrania członkom się nie przesyła.

5. Zwyczajnemu i nadzwyczajnemu walnemu zebraniu, o ile znajduje się to w jego programie, przysługuje:

a) wybór ze swego grona prezesa, jednego do dwóch wiceprezesów, 10—15 członków zarządu i taką samą ilość zastępców, dwóch rewizorów rachunków i dwóch ich zastępców, przewodniczącego i wiceprzewodniczącego sądu honorowego;

b) naradzanie się i podejmowanie uchwał o działalności koła miejscowego;

c) wybieranie delegatów na zjazd powiatowy podług klucza ustalonego przez zarząd związku powiatowego;

d) podejmowanie uchwał o zmianach statutu ko-

ła miejscowego. Statut ten nie śmie być w sprzeczności ze statutem związku głównego i podlega jego zatwierdzeniu;

e) uchwalenie rozwiązania się koła miejscowego.

6. Jeżeli w terminie ustanowionym dla rozpoczęcia walnego zebrania nie zjawi się połowa członków, odbywa się walne zebranie za pół godziny z niezmienionym programem bez względu na ilość obecnych członków.

7) Wybory przeprowadza się przez podniesienie ręki (aklamację) lub jeżeli życzy sobie tego ponad połowę członków, za kartkami wyborczymi. Walne zebranie rozstrzyga i uchwała zwykłą większością głosów. Jeżeli dojdzie do równej liczby głosów, przeprowadza się ponowne głosowanie, a dopiero po powtórzonej równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 15. Zarząd koła miejscowego.

1) Zarząd koła miejscowego wybrany przez walne zebranie zwykłą większością głosów składa się:

a) z prezesa, który wraz z sekretarzem reprezentuje koło miejscowe na zewnątrz, zwołuje zarząd na posiedzenia, kieruje działalnością koła miejscowego i podpisuje z sekretarzem, a gdy chodzi o sprawy finansowe również z skarbnikiem akta związku;

b) z wiceprezesa, który zastępuje prezesa, jeśli tenże zrzeknie się funkcji, lub nie jest obecnym albo też nie może uczestniczyć w obradach;

c) sekretarza, który razem z prezesem reprezen-

tuje koło miejscowe na zewnątrz, załatwia korespondencję, ogłasza członkom uchwały zarządu, dokumenty i ogłoszenia koła miejscowego, podaje do czasopism komunikaty o działalności koła miejscowego.

d) z protokolanta, który protokołuje i czyta protokoły obrad, posiedzeń i walnych zebrań oraz dba o wypełnienie listy obecnych;

e) z skarbnika, który zarządza majątkiem koła miejscowego, przyjmuje wpisowe, wkładki, zapisy i dary związku i prowadzi księgowość oddzielnie dochodów i rozchodów, prowadzi dziennik i księgę kasową, zdaje raz w miesiącu sprawozdanie o stanie kasy na posiedzeniu zarządu i podpisuje wraz z prezesem i sekretarzem korespondencję o charakterze finansowym;

f) z członków zarządu, którzy mogą być przez zarząd wyznaczeni na kierowników określonego rodzaju działalności zarządu koła miejscowego;

g) z zastępców, którzy wchodzi na miejsce rezygnujących, wystąpionych lub wykluczonych członków zarządu.

2) Zarząd jest zdolny do powzięcia uchwał o ile jest obecna przynajmniej połowa członków zwykłą większością obecnych członków zarządu. Przy równości głosów rozstrzygnie przewodniczący. Jeżeli prezes jest nieobecny, zastępuje go jeden z wiceprezesów.

3) Zarząd ma prawo kooptowania z szeregów członków do zarządu dalszych członków aż do połowy ilości wchodzących doń członków z wyboru.

4) Zarząd schodzi się conajmniej raz w miesiącu i przysługuje mu prawo przyjmowania członków i wykluczania ich, zwoływania zgromadzeń członkowskich i walnych zebrań, ustalania ich terminu i miejsca obrad, wykonywania uchwał zgromadzeń i walnych zebrań, podejmowania uchwał w sprawach wewnętrznych koła miejscowego.

5) Zarząd rozporządza majątkiem koła miejscowego.

§ 16. Rewizorzy rachunków.

1) Rewizorzy rachunków wybrani przez walne zebranie koła miejscowego zwykłą większością głosów badają przynajmniej raz w miesiącu rachunki koła miejscowego, mają prawo kiedykolwiek rewidować rachunki, dziennik, księgę kasową, książeczki wkładowe i gotówkę. Są zobowiązani od razu zgłosić ewentualne niedomagania zarządowi.

2) Powiatowi rewizorzy rachunków mają prawo kontroli nad gospodarowaniem wszystkich kół miejscowych.

3) Rewizorzy zdają raz w roku sprawozdanie ze swej czynności organowi, który ich wybrał.

§ 17. Warunek ważności dokumentów i ogłoszeń.

Dokumenty, listy, ogłoszenia i pisemne deklaracje w imieniu koła miejscowego na zewnątrz, jak również ważne dokumenty dla działalności wewnętrznej koła miejscowego podpisują prezes i sekretarz, dokumenty także o charakterze finansowym także skarbnik. Zawiadomienia koła miejsco-

wego przeprowadza się przy pomocy ogłoszeń, umieszczonych na jego tablicy ogłoszeń ewentualnie w prasie. W taki sam sposób publikuje się ogłoszenia głównego związku.

§ 18. Sąd honorowy.

1) Spory powstałe między członkami koła miejscowego, jak również spory powstałe między członkami koła miejscowego z jednej strony a zarządem lub rewizorami rachunków z drugiej strony rozpatruje pięcioosobowy sąd honorowy, do którego każda ze stron wybiera po dwóch mężów zaufania z pośród członków. Przewodniczącego wybiera walne zebranie koła miejscowego.

2) Sądowi honorowemu przysługuje ponadto prawo decydowania we wszystkich poważniejszych wypadkach postępowania, które nie licuje z honorem członka koła miejscowego, zwłaszcza w wypadkach:

- a) działalności antypaństwowej,
- b) poważnego naruszenia postanowień statutowych,
- c) ciężkiego przewinienia względem interesów związku,
- d) niehonorowego postępowania.

3. Sąd honorowy związku głównego rozstrzyga na żądanie pojedynczego członka, jeżeli chodzi o odwołanie przeciw rozstrzygnięciu sądu honorowego koła miejscowego, o ile żądanie jest poparte przynajmniej przez jedną trzecią członków właściwego koła miejscowego.

4. Sądy honorowe rozstrzygają zwykłą większością głosów przy udziale wszystkich członków, w wypadku równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

5. Od rozstrzygnięcia sądu honorowego powiatowego związku nie ma odwołania.

§ 19. Rozwiązanie związku.

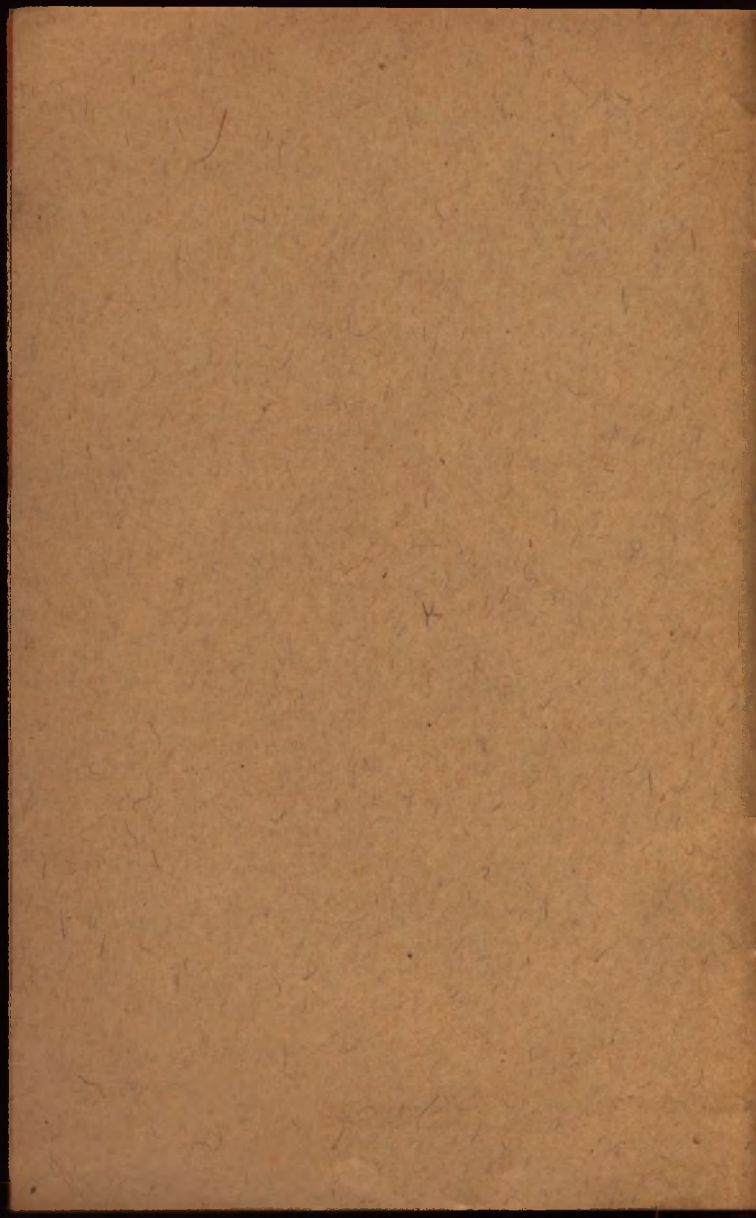
Dobrowolne rozwiązanie się związku musi być postanowione i uchwalone na zwyczajnym lub nadzwyczajnym walnym zebraniu związku większością dwóch trzecich obecnych członków. W wypadku dobrowolnego rozwiązania się związku przypada majątek związkowy celom lub instytucjom oznaczonym uchwałą ostatniego (likwidacyjnego) walnego zebrania.

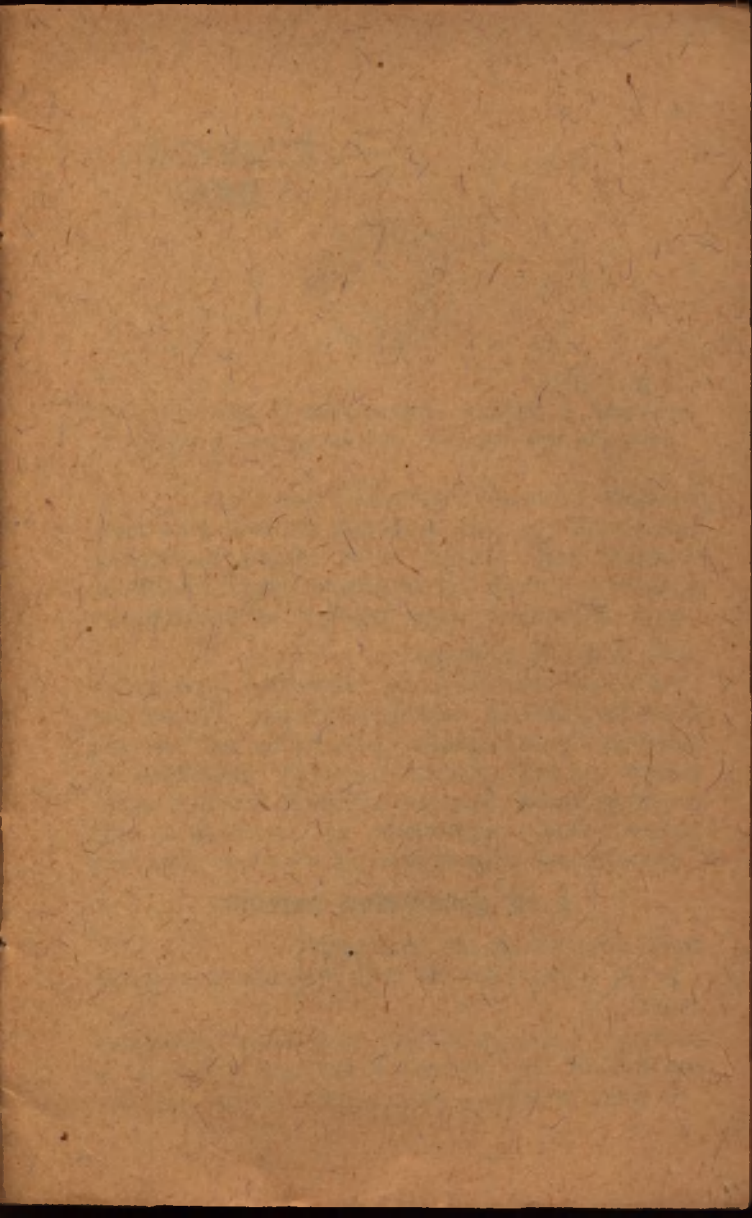
Koło miejscowe, które dopuści się przewinienia względem statutu lub poważnie naruszy program związku, może zostać przez zarząd powiatowy rozwiązane. W tym wypadku majątek koła miejscowego przypada związkowi głównemu.

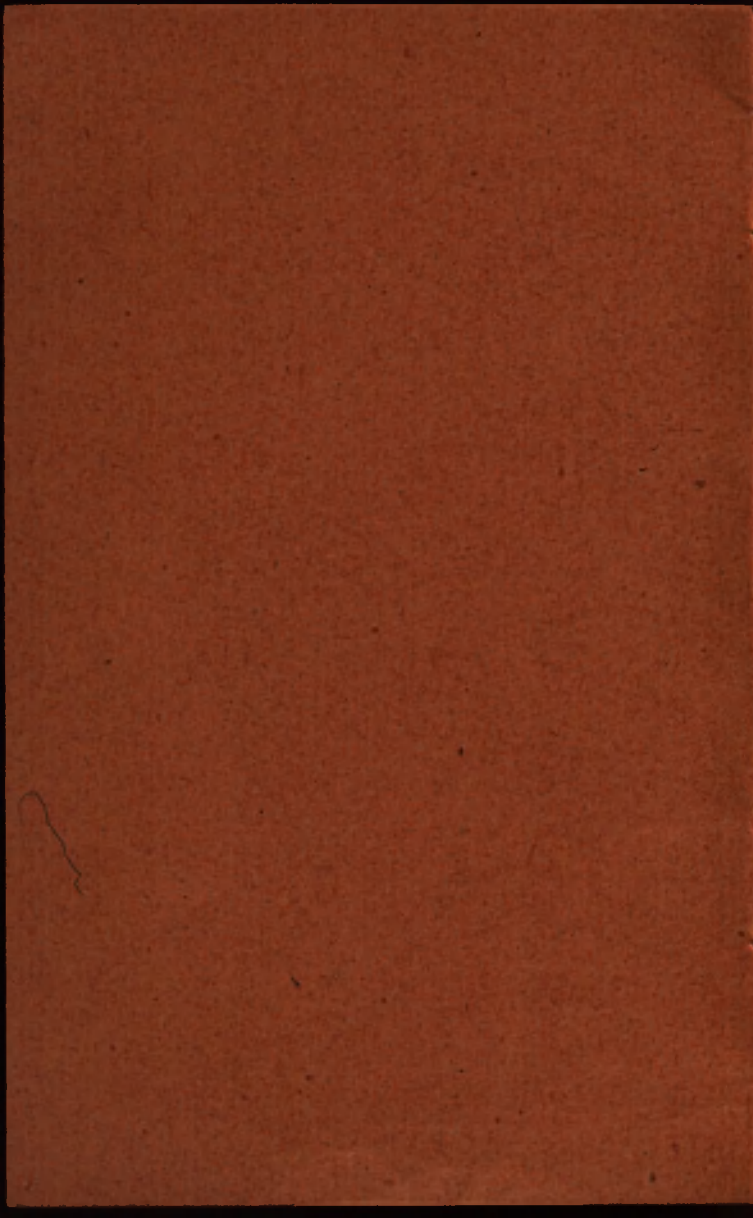
Zatwierdził Morawskośląski Krajowy Komitet Narodowy —
ekspozytura w Ostrawie rozporządzeniem z dnia 27. 6. 1947
č. j. II/3 - 6029.

**ZBIORY
S. ZAHRADNIKA**

KD 1956